

Світова економіка та міжнародні відносини

УДК 339:336

Макух Тамара Олександрівна

*кандидат економічних наук, доцент, директор
Рівненський інститут закладу вищої освіти
«Відкритий університет розвитку людини «Україна»*

Макух Тамара Александровна

*кандидат экономических наук, доцент, директор
Ровенский институт высшего учебного заведения
«Открытый международный университет развития человека «Украина»*

Makukh Tamara

*Candidate of Economics, Associate Professor, Director
Rivne Branch Higher Education Institution of
"Open International University of Human Development "Ukraine"*

ФІНАНСОВА ГЛОБАЛІЗАЦІЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ
ФИНАНСОВАЯ ГЛОБАЛИЗАЦИЯ МИРОВОЙ ЭКОНОМИКИ
FINANCIAL GLOBALIZATION OF THE WORLD ECONOMY

***Анотація.** У статті аналізуються основні тенденції розвитку світової економіки через призму діючої світової фінансово-кредитної системи. Оцінено різні прогнози щодо розвитку світової економіки та відзначено, що вони не відповідають реальним тенденціям та закономірностям. Ці прогнози не можуть оцінити концептуальні принципи будови фінансово-кредитної бази економіки. Таке прогнозування здійснюється на принципах від досягнутих показників та відпрацьованих методик оцінки зворушень на фінансових ринках. Вказано специфічність стану боргового ринку, який дозволяє розвивати економіку виключно за рахунок збільшення сукупних боргових зобов'язань, що приводить до повної*

втрати прибутковості боргових цінних паперів. Доведено, що ніякі дефолти і списання боргів не оновлюють економіку, ці інструменти лише перезапускають механізм утримання боргового ринку. Такий розвиток є прямим наслідком ліберального регулювання та відходом від повноцінних функцій грошей, що призводить до концептуальної зміни парадигми фінансової системи. Виявлено обмеженість домінуючої концепції фінансово – кредитної системи, яка будувалась на базових основах Бреттон-Вудської конференції. Визначені та обґрунтовані критерії фінансового регулювання ринкової економіки, які вичерпали свою ефективність та не гарантують дострокового ефекту, а носять лише миттєвий характер. Відзначено, що світова пандемія та фінансові впливання у її подолання є інструментом накопичення сумарного боргового зобов'язання в довгостроковій перспективі. Вказані первинні заходи по перебудові боргових зобов'язань, а саме підтримка мало боргових фундаментальних компаній які задовольнятимуть об'єктивні базові потреби та інноваційних компаній. Пояснені чинники розвитку економіки: зростання продуктивності економіки, короткострокові й довгострокові кредитні цикли та політична складова. Вказано, що продуктивність визначає пріоритетність розвитку суспільства в довгостроковій перспективі, а елементом її реалізації виступають знання за умови відсутності політичного диктату, які дозволять сформувати новий фінансово-кредитний механізм. Для забезпечення розвитку продуктивності необхідні високотехнологічні знання, тому інвестування у освіту та знання без різних догм може вивести світову економіку на новий рівень ефективності.

Ключові слова: *світова економіка, міжнародна фінансова система, міжнародний фінансовий ринок, борговий ринок, Бреттон-Вудська конференція, продуктивність, рефінансування, реструктуризація,*

перерозподіл матеріальних благ, глобальна реструктуризація, неволатильність знань, конкурентоспроможність економіки.

***Аннотація.** В статті аналізуються основні тенденції розвитку мирової економіки через призму діючої мирової фінансово-кредитної системи. Оцінені різні прогнози щодо розвитку мирової економіки і відзначено, що вони не відповідають реальним тенденціям і закономірностям. Ці прогнози не можуть оцінити концептуальні принципи будови фінансово-кредитної бази економіки. Таке прогнозування здійснюється на принципах отриманих показників і опрацьованих методик оцінки потрясінь на фінансових ринках. Вказано специфічність стану ринку боргу, який дозволяє розвивати економіку виключно за рахунок збільшення сукупних боргових зобов'язань, що призводить до повної втрати доходності боргових цінних паперів. Доведено, що ніякі дефолти і списання боргів не оновлюють економіку, ці інструменти лише перезапускають механізм утримання ринку боргу. Таке розвиток є прямим наслідком ліберального регулювання і відходу від повноцінних функцій грошей, що призводить до концептуальної зміни парадигми фінансової системи. Виявлено обмеженість домінуючої концепції фінансово-кредитної системи, яка будувалася на базових основах Бреттон-Вудської конференції. Визначені і обґрунтовані критерії фінансового регулювання ринкової економіки, які виснажили свою ефективність і не гарантують досрочного ефекту, а мають лише миттєвий характер. Відзначено, що світова пандемія і фінансові вливання в її подолання є інструментом накоплення загального боргового зобов'язання в довгостроковій перспективі. Вказані первинні заходи по реструктуризації боргових зобов'язань, а*

именно поддержка мало долговых фундаментальных компаний которые будут удовлетворять объективные базовые потребности и инновационных компаний. Объяснены факторы развития экономики: рост производительности экономики, краткосрочные и долгосрочные кредитные циклы и политическая составляющая. Указано, что производительность определяет приоритетность развития общества в долгосрочной перспективе, а элементом реализации выступают знания при отсутствии политического диктата, которые позволяют сформировать новый финансово-кредитный механизм. Для обеспечения развития производительности необходимые высокотехнологичные знания, поэтому инвестирование в образование и знания без всяких догм может вывести мировую экономику на новый уровень эффективности.

Ключевые слова: *мировая экономика. международная финансовая система, международный финансовый рынок, долговой рынок, Бреттон-Вудская конференция, производительность, рефинансирование, реструктуризация, перераспределение материальных благ, глобальная реструктуризация, неволатильность знаний, конкурентоспособность экономики.*

Summary. *The article analyses the main trends in the world economy through the prism of the current global financial and credit system. Various forecasts for the development of the world economy were assessed and noted that they do not correspond to real trends and patterns. These forecasts cannot assess the conceptual principles of the structure of the financial and credit base of the economy. Such forecasting is carried out on the principles of the achieved indicators and the developed methods of estimation of disturbances in the financial markets. The specificity of the state of the debt market is indicated, which allows to develop the economy only by increasing the total debt obligations, which leads to a complete loss of profitability of debt securities. It is*

proved that no defaults and debt write-offs do not renew the economy; these instruments only restart the mechanism of holding the debt market. Such development is a direct consequence of liberal regulation and a departure from the full functions of money, which leads to a conceptual change in the paradigm of the financial system. The limitations of the dominant concept of the financial and credit system, which was based on the basic foundations of the Bretton Woods Conference, were revealed. Criteria for financial regulation of a market economy have been identified and substantiated, which have exhausted their effectiveness and do not guarantee an early effect, but are only immediate. It is noted that the global pandemic and financial infusions to overcome it are a tool for accumulating total debt in the long run. The primary measures for debt restructuring are indicated, namely the support of low-debt fundamental companies that will meet the objective basic needs of innovative companies. Factors of economic development are explained: growth of economic productivity, short-term and long-term credit cycles and political component. It is indicated that productivity determines the priority of society's development in the long run, and the element of its implementation is knowledge in the absence of political dictate, which will form a new financial and credit mechanism. High-tech knowledge is needed to ensure productivity development, so investing in education and knowledge without different dogmas can bring the world economy to a new level of efficiency.

Key words: *world economy, international financial system, international financial market, debt market, Bretton Woods conference, productivity, refinancing, restructuring, redistribution of material goods, global restructuring, lack of knowledge, economic competitiveness.*

Постановка проблеми. Світова поточна ситуація у сфері фінансів досить суперечлива. Для корпоративних фінансів спостерігається різке падіння прибутковості більшості компаній, і в той же час відбувається

нарощення заборгованості. У світовій економіці при нульових процентних ставках різко зростає державний борг, активно впровадились нові грошові засоби (біткоіни) та змінився сам підхід у кредитно-грошовій політиці. США емітували випуск долара, але реально відбувається лише зміна цифрового запису в програмній обробці даних. Американське міністерство фінансів через казначейство випускає облігації, які скупляє Федеральна Резервна Система. Уряди розвинутих країн в різних формах фактично роздають гроші в великих масштабах населенню. Значні грошові виплати здійснює американський уряд своїм громадянам (одноразові виплати сумою до 3 тис. дол. на особу). В Європі такі видатки менші, так як у світових фінансових операціях домінує долар на 70%. І як підсумок – збільшення рахунків до сплати. Відтак загострюється проблема покриття таких боргів. Для розвинутих країн стає очевидним те, що ці борги рано чи пізно будуть сплачені через політичну та фінансову стійкість цих країн. Очевидно і те, що населення малорозвинених країн та компаній не отримають ніякої фінансової підтримки. Виникає прихована диференціація між урядовими та бізнес-структурами, що отримують фінансову підтримку і тими, що такої підтримки не дочекаються.

Проблеми формування майбутньої світової економіки та її фінансово-кредитної системи стають не тільки актуальними, але нагальними. На даний час проблема прикрита більш стрімкою та очевидною загрозою для людства планети – подолання вірусної пандемії, на якій зосереджено вагу урядів всіх країн світу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зарубіжні наукові публікації відзначають пріоритет розвитку публічних фінансів. Зокрема такі вчені як Б'юкенен Дж. [1], Масгрейв Р. А., Масгрейв П. Б. [2], Л. Л. Лазебник, Калли Дж., Маджнони Дж. [3] досліджують функціонування фінансів у процесі розвитку глобалізації. Роксбург Ч. [4], а Ф. Лейн [5] присвятив увагу проблемам впливу кризових явищ в процесі фінансової

глобалізації. Німецький науковець Бланкарт Ш. [6] та П. Годме [7] відслідковують тенденції державних фінансів у країнах ЄС.

Вітчизняні науковці досліджують зміну фінансової стійкості України Шемаєва Л. Г. [8], Жаліло Я.А. [9] Барановський О. І. [10] аналізують процеси зміни фінансового сектору перехідної економіки. Найближче підішли до проблем перебудови фінансової системи науковці С. Юрій, Є.Савельєв та інші [11].

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є виявлення закономірностей зміни міжнародної фінансово-кредитної системи та стратегічне бачення побудови її майбутньої ефективної моделі згідно вимог сталого розвитку світової економіки.

Відповідно до мети сформульовані наступні завдання:

- оцінити фінансово-кредитні механізми подолання економічної кризи урядами та центральними банками країн світу;
- оцінити рівень впливу пандемії коронавірусної хвороби COVID-2019-2020 на ефективність діючої фінансово-кредитної моделі світової економіки;
- вказати пріоритетні напрямки перебудови світової фінансової системи у досягненні положень сталого розвитку світової економіки в після пандемійний період.

Виклад основного матеріалу. Подолання вірусної пандемії коронавірусної хвороби COVID-2019-2020 виступає пріоритетним завданням у регулюванні економіки всіх країн. Переважна більшість науковців та керівників світових фінансових структур вказують, що економіка всіх країн світу увійшла в рецесію переважно через впровадження жорстких обов'язкових карантинних заходів. Проведення масової вакцинації населення планети дозволить різко зменшити загрози жителям країн, а в світовій економіці швидко відновляться тенденції економічного росту. Таке бачення впливає на відпрацьованому досвіді

фінансово-кредитного регулювання економіки впродовж 70 років та подоланні фінансової кризи 2008-2009 років.

Темп зростання світової економіки у 1998–2007 роках склав 4,2%, і цей показник не було досягнуто після подолання кризи 2008-2009 років. В 2018 р. середньорічний темп росту економіки склав 3,6% (у розвинутих країнах — 2,2%, що нижче за темп 2,8% у 1998–2007 роках, а в країнах, що розвиваються — 4,5% в порівнянні 5,8% з 1998–2007 роками). В 2019 році темп не зріс, а в 2020 році різко впав (табл. 1).

Таблиця 1

Співставлення фактичних та прогнозованих показників росту світової економіки впродовж 2017-2021 рр.

Регіони та країни	Показники росту світової економіки, %							
	Фактичні показники росту світової економіки, %			Очікуваний прогноз	Фактичний прогноз	Початковий прогноз	Скорегований прогноз	Прогноз агентства Euler Hermes
	2017	2018	2019	2020		2021		
Світова економіка	3,3	3,1	2,4	-5,2	-4,4	4,2	4,4	3
Розвинуті економіки	-	-	1,6	-7	-6,2	3,9	4,1	
США	2,4	2,9	2,3	-6,1	-5,3	4	4,2	2,7
Єврозона			1,2	-9,1	-8,1	4,5	4,8	2,1
Японія	2,2	0,3	0,7	-6,1	-5,4	2,5	2,7	1
Азіатські та Латинські економіки	-	-	3,5	-2,5	-1,8	4,6	4,6	
Китай	6,9	6,7	6,1	1	0,5	6,9	7	5,8
Росія	1,6	2,3	1,3	-6	5,2	2,7	2,8	1,8
Туреччина	7,5	2,8	0,9	-3,8	-3,12	5	5,1	4
Бразилія	1,1	1,3	1,1	-8	-7	2,2	2,2	1,6
ПАР	-	-	0,2	-7,1	-6,3	2,9	3,1	0,7
Об'єм світової торгівлі	-	-	0,8	-13,4	-11,87	5,3	5,6	
Зміна ціни на нафту	-	-	-10,2	-47,9	-43,65	18,8	20,5	

Джерело: сформовано автором на основі [12]

Згідно прогнозів темпів росту світової економіки на 2021 рік подаються досить обнадійливі та корегуються на збільшення.

Експерти світового банку уточнюють, що після пандемічного падіння все ж світова економіка буде зазнавати незначного десятирічного росту (таблиця 2).

Таблиця 2

Обсяги світового зростання випуску продукції, трлн. дол. США

Роки	Прогноз без врахування пандемії	Прогноз з врахуванням затяжної пандемії	За фінансових потрясінь
2016	77,154		
2017	79,670		
2018	82,061	-	-
2019	83,963		
2020	86,367	-	-
2021	88,819	81,573	79,726
2022	91,340	83,612	81,241
2023	93,932	86,184	83,740
2024	96,599	88,612	86,099
2025	99,341	91,001	88,420

Джерело: сформовано автором на основі [13]

Якщо середньорічні темпи потенційного росту впродовж 2010–2019 років склали 2,5%, то цей показник на перспективу з 2020 по 2025 роки складе лише 2,1%. Таке зменшення росту світової економіки експертами пояснюється виключно чинником старіння населення та зниженням темпів росту продуктивності.

Щоб забезпечити стійкий ріст світової економіки експерти Світового банку пропонують проведення реформ у сферах охорони здоров'я, бюджетної політики, грошово-кредитної політики центробанків та структурної реформи. Крім того необхідно поліпшити умови ведення підприємництва, підвищити гнучкість ринків праці та готової продукції, забезпечити якість та прозорість системи управління. Для економік країн, що розвиваються необхідно ліквідувати чинники фінансової вразливості,

що спричиняє низький фінансовий рівень бюджетів домогосподарств та підприємств. Щодо фінансових відносин, то ці експерти також розуміють і негативний чинник фінансово-кредитного механізму, а саме зростання боргових ризиків, що стосується в першу чергу розвиваючих країн та країн, де фінансові ще повноцінно не сформовані. Тому першочергове завдання – це не пустити виникнення лавини боргових криз через різке накопичення заборгованості та не збалансованості фінансово-бюджетних сфер країн, а відтак необхідність проведення інвестиційних реформ. Для центробанків країн, де відбувається формування фінансових ринків доцільно застосовувати метод викупу активів, що не дозволить блокування цих ринків. Однак масштаби викупу необхідно не доводити до рівня покриття бюджетного дефіциту. В іншому разі такі викупи спричинять оперативну незалежність цих банків що призведе до ослаблення валюти та різке зростання інфляційного очікування.

Згідно таких передбачень та вказівок у реформуванні економік, Світовий Банк до кінця 2021 року виділяє фінансову допомогу понад 100 країнам на загальну суму 160 млрд. дол. США. З них 50 млрд. дол. США буде направлено у формі грантів та пільгових кредитів, а 12 млрд. дол. США на фінансування придбання та проведення вакцинації населення від COVID-19 [14].

Проблема вакцинації є найпріоритетніша в аналізі світової економіки Світовим банком. Так аналітичний центр RAND вказав, що сукупні втрати економічно потужних країн включаючи Росію, Індію та Китай, складуть 119 млрд. дол. США протягом року від скорочення ланцюга поставок, торгівлі та туризму за умови, якщо в менш розвинених країнах виникне дефіцит вакцин [15]. Однак за розрахунками Oxfam видатки в сумі 25 млрд дол. США дозволять провести вакцинацію найбільш бідніших країн [16]. Проте такі ініціативи блокуються країнами виробниками вакцин, які першочергово забезпечують вакциною власне населення.

Отож спеціалісти Світового банку проблему в цілому розуміють прекрасно і виходом з цієї ситуації вважають проведення нагального реформування після пандемічного періоду. Крім того, фінансова заборгованість світової економіки зумовлена виключно проблемами неформованих фінансових ринків розвиваючих країн, які не мають стійкості та відсутності напрацьованих механізмів фінансового регулювання національних економік. Так званий «вакцинний націоналізм» для світової економіки обійдеться досить дорого і не забезпечить економічний ріст в найближчому майбутньому. В цілому прогноз досить втішний та досить зрозумілий – масове розповсюдження вакцини по планеті та ефективне інвестування забезпечить відновлення економічного росту світової економіки

Реальна ситуація на період 2020 року вказує падіння світової економіки на 4,4%, а загальний рівень безробіття тільки у США зріс до 14,7% [17]. Фондові ринки втратили 200 трлн. дол. Падіння попиту в світовій економіці склало від 25 до 100%. Навіть економіка Китаю перевантажена борговим тягарем корпоративного сектора, тому з 2017 року китайська влада почала протидіяти буму кредитування. В цей же час економіка Піднебесної почала зменшувати темпи економічного росту з 10%+ до 6%.

Індикатором світової економіки є стан боргового ринку (ринку облігацій), він є найбільш ємним з точки зору капіталу. Світові регулятори фондового ринку забезпечують утримання ринку боргу завдяки зниженню процентних ставок з метою дешевого обслуговування боргових зобов'язань, а відтак боргові зобов'язання щорічно зростають. Починаючи з 1970-х років динаміка зростання ВВП США забезпечувала зростання понад 20 трлн. дол. США на рік. Але разом із цим зростали і борги США. Якщо зростання корпоративних боргів швидше в порівнянні з ростом ВВП

і досягає 45-46% ВВП, то це призводить до економічної кризи (1990, 2000, 2008) [14].

У 2020 році тенденції зростання державного та корпоративного боргу і ВВП США збіглися. Склалася ситуація, коли зростання фондового ринку та економіки США забезпечується зростанням боргу. Це нове явище в економіці. Проте таке положення не є проблемою економіки США. За необхідності США можуть скористатися 50-ти або 100-річним казначейським механізмом (позичати гроші на цей період під нульові відсотки).

Ситуація в ЄС протилежна. На кінець 2019 року загальний державний борг усіх європейських країн досяг 10 трильйонів доларів, тоді як залишок європейського регулятора становить трохи більше 5,5 трильйонів доларів [14]. Це означає, що європейський регулятор тримає лише половину європейського державного боргу. Це вперше в історії, коли цей регулятор практично викупив усе за чинним мандатом. Тому ЄС працює над новим механізмом – випуском електронних облігацій усіх країн ЄС.

Ціни облігацій ЄС досягли найвищих показників, а їх дохідність - на історично низьких рівнях. Такий стан ринку єврооблігацій став результатом емісії. Європейський центральний банк з 2011 року та поетапного зниження процентних ставок не відображає реальну ситуацію в економіці.

У липні 2020 року країни ЄС узгодили план, щодо розміщення Європейською комісією облігацій на суму 750 млрд. євро для подальшого розподілу позик та субсидій державам для виходу з кризи, спричиненої пандемією корона вірусу [14]. Цей захід дозволить відкласти дефолту ЄС лише на 2-3 роки, а вирішення проблеми не забезпечить.

На борговому ринку дохідність стала нульовою, що провокує інфляцію на світовому фондовому ринку Це гігантські викривлення усього

фінансового світового сектору, що руйнує її економіку. А дефолти країн не оновлюють економіку, а перезапускають механізм утримання боргового ринку.

Таким чином, базові макроекономічні індикатори світової економіки вказують на те, що її сучасний спад характеризується значно глибшими проблемами та нарощенням протиріч.

І якщо криза 2008 року була фінансова то сучасна набагато глибша і значно фундаментальніша для всієї світової економіки. Сучасну глобальну депресію можна умовно прирівняти з Великою депресією 1927-1932 років, коли спад економіки знизився на 10% та рівень безробіття сягав 25-33%. Подолання великої економічної депресії відбулося досить просто, було направлено в економіку значну кількість грошей та введення нульової процентної ставки. Ці важелі, які подолали Велику депресію на даний період уже вичерпані. Сучасна невизначеність і зростання вартості рефінансування боргу на міжнародних фінансових ринках породжує кризу довіри, яка запустить механізм знецінення валюти.

Діючий економічний порядок було закладено з 1945 року як наслідок створення та реалізації Бреттон – Вудської валютної системи, що вивела долар базовою резервною валютою, яка повністю ліквідувала старі грошові відносини. Наслідком стало те, що щонайменше 70% сьогоднішніх грошей та кредитів номіновано як долар. Фактично стає зрозумілим, що ця валютна система себе вичерпала. І всі накопичені рахунки та борги потрібно буде сплатити.

Стають очевидним базові правила діючої грошово-фінансової системи, а саме не допускати:

1. Пріоритетний ріст боргу над доходами, адже з часом боргове навантаження заблокує економічні ринкові відносини.
2. Ріст доходів над ростом продуктивності праці, тому що з часом це призведе до втрати конкурентоздатності.

3. Падіння продуктивності праці, а краще робити все що забезпечить її підвищення.

Окремі заходи у зміні світової економіки – її цифровізація, частково вирішують підвищення продуктивності та конкурентоспроможності економіки, але не вирішують перші положення.

В цілому на розвиток суспільства впливають певні чинники а саме:

- Зростання продуктивності праці, як наслідок зростання знання, винаходів та навиків. Вона зростає дуже повільно 1-3% в рік. При цьому воно не волонтильне, адже самі знання не волонтильні. Зростанню продуктивності праці протягом певного часу спричиняє зростання рівня життя.

- Короткостроковий кредитний цикл. Відзначається спадами та підйомами, бумами та рецесіями тривалістю 8-10 років. Необхідно вивести середньострокові фінансові рамки, на тих ринках та країнах, де борг високий, а умови фінансування досить ризикові.

- Довгостроковий кредитний цикл. Він характеризується тим, що появляються нові типи грошей та кредитів. Періодичність їх 50-70 років. Якраз Бреттон-Вудська система по часу себе вичерпала.

- Політичний чинник, який визначає взаємодію людей та країн між собою. В цьому її складові – внутрішній та зовнішні прояви. Внутрішня політика визначається конкретизацією місії населення країни. Будь які соціальні потрясіння в середині країни мирні, збройні, (мітинги та протести і тим більше революції) завжди приводять до обов'язкового перерозподілу суспільного добробуту. У зовнішній політиці періодично виникає ситуація, коли країни, що розвиваються починають суперечити з розвинутими. І як наслідок – це торгові війни, які часто переходять у війну з застосуванням зброї. За останні 500 років історії планети проходило 16 таких сутичок, з яких 12 перейшли у відкриту війну. У світовому просторі незважаючи на міжнародне право не діє єдиного правового поля, тому

військова потужність країни є виявом валютної стабільності (для США – це 6 океанський флот). Однак, часовий лаг у 75-100 років призводить до прояву взаємодії країн між собою та вияву реальних міждержавних відносин. Обсягу суспільного продукту достатньо для того, щоб матеріальні блага покривали всі країни світу більш-менш рівномірно. Проте ситуація стає критичною для тих країн, які знаходяться поза зоною підтримки їх уряду американським доларом. Навіть урядам країн, що входять в цю зону фінансової підтримки долара США ще не гарантована повноцінна фінансова допомога та підтримка. Якраз ці критичні взаємодії через 75 років (фактично через три покоління населення країни по 25 років) визначають доцільність та життєздатність грошово-кредитної системи по відношенню до базовим потребам, які зумовлені природно-демографічними чинниками.

Напрацьовані інструменти в подоланні економічних депресій – скорочення видатків; реструктуризація боргів або їх списання; перерозподіл матеріальних благ досить часто через податки та нарощення грошової маси (запуск випуску грошей) - уже повністю задіяні, але кінцевого результату не забезпечують.

Однак на даний період очевидно, що необхідна глобальна реструктуризація. Тому необхідно визначити перелік підприємств, які повинні стати фундаментальними у майбутній моделі реструктурованої економіки, щоб їх підтримати (аналогічної підтримки банків при депресії 2008 року). Необхідно визначити компанії, які мають найкращі перспективи розвитку:

- перша група, стабільні незакредитовані компанії із галузей для реалізації базових потреб;
- друга група, компанії інноватори, які легко можуть адаптуватись під нові умови діяльності та пропонувати нові рішення з мінімальним розміром боргу.

Сучасний світ надзвичайно фрагментований. В США 40% самих багатих людей витрачають на освіту дітей у 5 разів більше чим останні 90% населення США [12]. Крім того будь-яка система працює на тих, хто її контролює. Тому існуюча влада зацікавлена в утриманні існуючої системи.

Відповідно потрібно здійснювати реформування, яке дозволить підвищувати ефективність праці та економіки в цілому. Тому стало питання про реорганізацію всієї політичної та економічної системи. Основні інвестиції та капіталовкладення повинні направлятися пріоритетно у навчання молоді – на освіту та знання, що сформує майбутнє світової економіки.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

1. За проблемами розповсюдження інфекції та боротьби з хворобою глибокі проблеми світової економіки ще лишаються малоусвідомлені науковцями та фінансовими і економічними експертами. Зусилля в подоланні пандемії коронавірусної хвороби COVID-2019-2020 вимагають значних вливань фінансових ресурсів в економіку, але це не дозволяє звертати увагу на нарощення суперечностей діючої фінансово-кредитної моделі та нарощувати сумарне боргове навантаження.

2. Темпи росту світової економіки з 2017 років мають тенденцію до постійного падіння. Система прогнозування економічного розвитку об'єктивної картини світової економіки не подає, всі прогнози постійно коректуються у сторону зменшення.

3. Розуміння глобальної рецесії світовими фінансовими інституціями досить вузьке і обмежене протіканням пандемії та фінансовими зусиллями щодо її подолання. Тому і механізми подолання «короткострокового» падіння є прогнозованими і не відповідають глибині кризового стану економіки, вважаються тим, що подолання цієї пандемії дозволить швидко

відновити становище світової економіки та запропоновані часткові інституційні реформування автоматично спонукають до її зростання.

4. Головна проблема світової економіки знаходиться у функціонуванні Бреттон-Вудської фінансової системи, що проявилась як блокування світового фінансового ринку, який працює на граничній межі. Борговий ринок уже не забезпечує утримання не тільки всього фінансового ринку, але і всієї економіки.

5. Переважна більшість країн розвинутої економіки вичерпала механізми фінансового регулювання (випуск облігацій, зниження процентних ставок, викуп боргу національним банком), що вказує на концептуальну фінансову кризу. А це означає, що світовий розвиток вимагає перегляду та впровадження нової фінансово-кредитної моделі.

6. Щодо майбутньої концептуальної перебудови фінансової системи необхідна спільна позаполітична робота по перерозподілу матеріальних благ з визначення підтримки лише тих компаній, які лишилися мало заборговані та гарантують випуск продукції для задоволення необхідно-демографічних потреб і компаній, які є інноваційні та продукують ефективні рішення у виробництві.

7. Основні інвестиції повинні направлятись у знання, іншими словами розвивати потужну і доступну індустрію знань для всіх поколінь в різних країнах без політичного диктату та расової приналежності. І це єдиний шлях у підвищенні продуктивності суспільства.

Література

1. Public Principles of Public Debt. J . M. Buchanan // The Economic Journal. 1 June 1959. Volume 69, Issue 274. P. 358-360.
<https://doi.org/10.2307/2228016>
2. Масгрейв Р. А., Масгрейв П. Б. Государственные финансы: теория и практика / пер. с 5-го англ. изд. [1989]. М.: Бизнес Атлас, 2009. 716 с.

3. Лазебник Л. Л., Калли Дж., Маджнони Дж. Гармонизация регулирующих функций и глобализация финансов // Глобализация и национальные финансовые системы / Под ред. Дж. А. Хансона, П. Хонохана, Дж. Маджнони. Пер. с англ. М.: Издательство «Весь Мир», 2005. 320 с.
4. Roxburgh Ch., Lund S., Piotrovski J. Mapping global capital markets 2011. // Updated Research. McKinsey Global Institute. August 2011. URL: http://www.mckinsey.com/mgi/reports/freepass_pdfs/Mapping_global_capital_markets/Capital_markets_update_email.pdf
5. Philip R. Lane. Financial Globalisation and the Crisis. Bank for International Settlements, Working Papers, December 2012. № 397. URL: <http://www.bis.org/publ/work397.pdf>
6. Бланкарт Ш. Державні фінанси в умовах демократії / пер. з нем. С.И. Терещенко та О.О. Терещенко. К.: Либідь, 2000.
7. Годме П. М. Финансовое право [Текст] / П.М. Годме; Пер. с фр. Р.О. Халфиной. М. : Прогресс, 1978. 430 с. Б. ц.
8. Шемаєва Л. Г. Концептуальні підходи до оцінки стану фінансової безпеки сектору державних фінансів України / Л. Г. Шемаєва // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. 2011. № 1. С. 111-118. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pirpr_2011_1_22
9. Жаліло Я. А. Теорія та практика формування ефективної економічної стратегії держави: монографія. К.: НІСД, 2009. 336 с., іл.
10. Барановський О. І. Регулювання функціональних і структурних трансформаційних процесів у фінансовому секторі / О. І. Барановський // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2020. № 32. С. 292-306.
11. Формування нового світового економічного порядку / уклад.: Сергій Юрій, Євген Савельєв, Алла Мельник, Ольга Кириленко, Наталія Тарнавська, Роман Березюк [та ін.]: [аналіт. записка за матеріалами 14

міжнар. наук. конф.; Анталія, 29 верес. – 6 жовт. 2009 р.] // Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2009. № 4. С. 107-120.

12. The official website of International Monetary Fund. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/GFSR/Issues/2020/06/25/global-financial-stability-report-june-2020-update>
13. The official website of Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/insights/worlds-top-economies/>
14. The official website of World Bank URL: <https://datatopics.worldbank.org/world-development-indicators/themes/economy.html>
15. The official website of RAND. URL: <https://www.rand.org/>
16. The official website of Oxfam. URL: <https://www.oxfam.org/en>
17. The official website of OECD. Unemployment rate. URL: <https://data.oecd.org/unemp/unemployment-rate.htm>

References

1. Public Principles of Public Debt. J. M. Buchanan // The Economic Journal. 1 June 1959. Volume 69, Issue 274. P. 358-360. <https://doi.org/10.2307/2228016>
2. Masghrejev R. A., Masghrejev P. B. Ghosudarstvennyye fyfinansy: teoryja y praktyka / per. s 5-gho anghl. yzd. [1989]. M.: Byznes Atlas, 2009. 716 s.
3. Lazebnyk L. L., Kally Dzh., Madzhnony Dzh. Gharmonyzacyja reghulyrujushhykh funkcyj y ghlobalyzacyja fyfinansov // Ghlobalyzacyja y nacyonaljnyye fyfinansovyje systemy / Pod red. Dzh. A. Khansona, P. Khonokhana, Dzh. Madzhnony. Per. s anghl. M.: Yzdateljstvo «Vesj Myr», 2005. 320 s.
4. Roxburgh Ch., Lund S., Piotrovski J. Mapping global capital markets 2011. // Updated Research. McKinsey Global Institute. August 2011. URL:

http://www.mckinsey.com/mgi/reports/freepass_pdfs/Mapping_global_capital_markets/Capital_markets_update_email.pdf

5. Philip R. Lane. Financial Globalisation and the Crisis. Bank for International Settlements, Working Papers, December 2012. # 397. URL: <http://www.bis.org/publ/work397.pdf>
6. Blankart Sh. Derzhavni finansy v umovakh demokratiji / per. z nem. S.Y. Tereshhenko ta O.O. Tereshhenko. K.: Lybidj, 2000.
7. Ghodme P. M. Fynansovoe pravo [Tekst] / P.M. Ghodme; Per. s fr. R.O. Khalfynoj. M. : Proghress, 1978. 430 s. B. c.
8. Shemajeva L. Gh.Konceptualjni pidkhody do ocinky stanu finansovoji bezpeky sektoru derzhavnykh finansiv Ukrainy / L. Gh. Shemajeva // Problemy i perspektyvy rozvytku pidpryjemnyctva. 2011. # 1. S. 111-118. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/piprp_2011_1_22
9. Zhalilo Ja. A. Teorija ta praktyka formuvannja efektyvnoji ekonomichnoji strateghiji derzhavy: monohrafija. K.: NISD, 2009. 336 s., il.
10. Baranovsjkyj O. I. Reghuljuvannja funkcionalnykh i strukturnykh transformacijnykh procesiv u finansovomu sektori / O. I. Baranovsjkyj // Finansovo-kredytna dijalnistj: problemy teoriji ta praktyky. 2020. # 32. S. 292-306.
11. Formuvannja novogho svitovogho ekonomichnogho porjadku / uklad.: Serghij Jurij, Jevghen Saveljjev, Alla Meljnyk, Oljgha Kyrylenko, Natalija Tarnavsjka, Roman Berezjuk [ta in.]: [analit. zapyska za materialamy 14 mizhnar. nauk. konf.; Antalija, 29 veres. – 6 zhovt. 2009 r.] // Visnyk Ternopiljskogho nacionaljnogho ekonomichnogho universytetu. 2009. # 4. S. 107-120.
12. The official website of International Monetary Fund. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/GFSR/Issues/2020/06/25/global-financial-stability-report-june-2020-update>

13. The official website of Investopedia. URL:
<https://www.investopedia.com/insights/worlds-top-economies/>
14. The official website of World Bank URL:
<https://datatopics.worldbank.org/world-development-indicators/themes/economy.html>
15. The official website of RAND. URL: <https://www.rand.org/>
16. The official website of Oxfam. URL: <https://www.oxfam.org/en>
17. The official website of OECD. Unemployment rate. URL:
<https://data.oecd.org/unemp/unemployment-rate.htm>